

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costaș și de partea vătămată Apostol Parascovia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2013, în cauza penală în privința lui

Jernocletov Valentina Fiodor,

născută la 27 octombrie 1964, originară din s. Ruseni, r-nul Edineț, domiciliată în or. Cupcini str. Gliei, nr. 1, r-nul Edineț.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 22 iulie 2012 - pînă la 28 februarie 2012 (prima instanță);*
- 2. de la 05 aprilie 2012 - pînă la 06 martie 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 11 iunie 2013 - pînă la 10 decembrie 2013 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul N. Suvac, care a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Avocatul Odobescu Ghenadie și inculpata Jernocletov Valentina care s-au pronunțat pentru respingerea recursurilor ordinare, ca fiind neîntemeiate, cu menținerea deciziei contestate.

Partea vătămată Apostol P., fiind citată legal pe adresa nominalizată în actele cauzei, în ședința instanței de recurs nu s-a prezentat.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 28 februarie 2012, Jernocletov Valentina a fost condamnată:

- în baza art. 238 Cod penal, la 3 ani închisoare;
- în baza art. 361 alin.(2) lit.d) Cod penal, la 2 ani închisoare.

Conform art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 2 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Acțiunile civile înaintate de BC „Banca de Finanțe și BC „Banca de Economii” S.A. au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Jernocletov Valentina în perioada de timp 30 mai 2007- 11 august 2008, acționînd din intenție directă prelungită și urmărind scopul dobîndirii unor credite prin înșelăciune, a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, folosite ulterior în scopul dobîndirii unor credite prin înșelăciune pe numele cet. Bodarev Oleg, Bodarev Olga, Catan T., Fulga S., Apostol P., Ceaban N., Voloșanovschi Vl. și Babii V., acțiuni, care au dus la cauzarea daunelor instituțiilor financiare – BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, BC „Victoriabank” SA, „Banca de Economii” SA și BC „Moldindconbank” SA în proporții deosebit de mari.

Astfel, Jernocletov Valentina urmărind scopul de dobîndire prin înșelăciune a creditelor bancare, săvîrșite în același mod, aflîndu-se în sediul filialei nr.15 a BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, din or. Edineț, str. Independenței 112, a efectuat semnăturile pe documentele necesare de primire a creditului bancar, în rezultatul cărui fapt a primit credite bancare din numele următoarelor persoane:

- Bodarev Oleg, semnăturile în cererea de solicitare a creditului, adresată băncii nominalizate, în contractul de credit nr.73 din 25.07.2007, pe numele aceleiași persoane și în ordinul de eliberare a numerarului nr. 041004, în baza căruia i-a fost eliberată suma de 30000 lei;
- Babii Vasile semnăturile în cererea de solicitare a creditului adresată băncii nominalizate, în contractul de credit nr. 76 din 30 iulie 2007, cu scadența finală la data de 29 iulie 2009, și în ordinul de eliberare a numeralului nr. 041006 din 30.07.2007, în baza căruia i-a fost eliberată suma de 30000 lei;
- Catan Tatiana semnăturile în cererea de solicitare a creditului

adresată aceleași bănci și în contractul de credit nr. 112 din 27 noiembrie 2007, pe numele acesteia, documente oficiale care au servit ca temei pentru eliberarea unui credit în sumă de 30000 lei;

- Ceaban Nicolae semnăturile în cererea-anchetă de solicitare a creditului adresată băncii nominalizate, în contractul de credit nr. 138 din 28 ianuarie 2007, și în ordinul de eliberare a numeralului nr. 041004 din 28.01.2008, fiindu-i eliberat acestuia credit în sumă de 30000 lei;

- Apostol Parascovia semnăturile în cererea de solicitare a creditului adresată băncii nominalizate, în contractul de credit nr. 144 din 16 februarie 2008, în contractul de fidejusiune în calitate de fidejutor fiind înscris Apostol Gheorghii, iar în calitate de debitor fiind înscrisă Apostol Parascovia și, în certificatul cu privire la veniturile obținute, semnate din numele directorului ÎI „Apostol P.”, documente oficiale care au servit ca temei de eliberare a creditului în sumă de 30000 lei;

- administratorului ÎI „Fulga”, Fulga Silvia, semnătura în contractul de vânzare-cumpărare nr. 14 din 26 februarie 2008, în care, în calitate de cumpărător al mărfurilor în asortiment în valoarea de 120000 lei, era înscrisă ÎI „Fulga”. După care, la 29 februarie 2008, din numele administratorului ÎI „Fulga”, Fulga Silvia, a efectuat semnăturile în cererea de solicitare a creditului adresată băncii nominalizate, în contractul de credit nr.119 din 29 februarie 2008, în care în calitate de debitor era înscrisă banca, iar în calitate de mandat și cel de fidejusiune din aceeași dată, în care în calitate de fidejutor era înscrisă ÎI „Jernocletov Alexandru”, iar în calitate de debitor era înscrisă ÎI „Fulga”, documente oficiale care au servit ca temei de eliberare a unui credit în valoare de 75000 lei. Ulterior, la 09 iunie 2008, a efectuat din numele administratorului ÎI „Fulga”, Fulga Silvia, semnătura în acordul adițional la contractul de credit din 09 iunie 2008;

- Voloșanovschi Vladimir, semnăturile în cererea de solicitare a creditului, contractul de credit cu nr. 45 din 30 mai 2007, în care în calitate de debitor era înscris ultimul, și în contractul de fidejusiune din aceeași dată, în care în calitate de fidejutor era indicată Voloșanovschi Tatiana, iar în calitate de debitor Voloșanovschi Vladimir, documente oficiale anterior falsificate de ea, care au servit ca temei de eliberare a unui credit în sumă de 30000 lei.

În aceleași circumstanțe, aflându-se în sediul filialei nr. 16 a BC „Victoriabank” SA, din or. Edineț, str. Alexandru cel Bun 94, Jernocletov Valentina a efectuat din numele:

- Apostol Parascovia, semnăturile în cererea de solicitare a creditului, în contractul de credit nr. 958 din 20 decembrie 2007, și în anexa nr. 1 la

contract, documente oficiale care au servit ca temei pentru eliberarea creditului în sumă de 30000 lei;

- Ceaban Nicolae, semnăturile în cererea de solicitare a creditului, în contractul de credit nr. 282/08 din 25 martie 2008, în anexa nr. 1 la contract și în declarația din 25.03.2008, documente oficiale care au servit ca temei pentru eliberarea creditului în sumă de 30000 lei;

- Bodarev Olga, semnăturile în cererea de solicitare a creditului, în contractul de credit nr.739 din 20 iunie 2008 și în ordinul de eliberare a numerarului nr. 28 și 29 din 28 ianuarie 2008, în temeiul cărora a primit suma de 30000 lei;

În același mod, aflându-se în sediul filialei Edineț a BC „Moldincombank” SA, din or. Edineț, str. Independenței, 104, Jernocletov Valentina a efectuat din numele:

- Bodarev Olga, semnătura în cererea de solicitare a creditului, în contractul de credit nr. 101146 din 16 iulie 2008, documente oficiale care au servit temei pentru eliberarea și primirea de către ea a creditului în sumă de 30000 lei.

În scopul oferirii unui aspect legal acțiunilor sale infracționale, îndreptate spre realizarea scopului de dobândire a creditului prin înșelăciune, Jernocletov Valentina, a executat din numele directorului ÎI „Apostol P”, Apostol Parascovia, semnăturile în contractul de vânzare-cumpărare nr. 07/08 din 23 mai 2008 în care în calitate de cumpărător al mărfurilor de larg consum în asortiment, în valoare de 365000 era înscrisă ÎI „Apostol P.”, în contractul de vânzare-cumpărare nr. 18 din 17 iulie 2008, în care în calitate de cumpărător al mărfurilor industriale și produse alimentare în valoare de 155000 lei era înscrisă ÎI „Apostol P.”, în contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 04 august 2008, în contractul de vânzare-cumpărare nr. 10 din 04 august 2008, în care în calitate de cumpărător al mărfurilor cu valoarea de 132500 lei figura la fel ÎI „Apostol P.”. Continuându-și acțiunile criminale, îndreptate spre realizarea scopului dobândirii creditului prin înșelăciune, Jernocletov Valentina, aflându-se în sediul filialei nr. 27 a BC „Banca de Economii” din or. Edineț, str 31 August, nr. 2, a efectuat din numele directorului ÎI „Apostol P.” – Apostol Parascovia, semnăturile în cererea de solicitare a creditului, în contractul de credit nr. 72 din 11 august 2008, în contractul nr. 72 de cesiune a fluxului de mijloace financiare din conturile curente din 11 august 2008 și în planul de monitorizare a creditului ÎI „Apostol P.” din aceeași dată, precum și în ordinul de plată nr.3 din 12.08.2008, ordinele de plată cu nr.3, 4, 2, 1, 4, 1 și 45 din 12.08.2008, ordinul de plată cu nr. 1 din 18.08.2008, nr. 12 din

29.08.2008; nr. 65 din 30.09.2008; nr. 17 din 30.10.2008; nr.11 din 19.12.2008; nr.1 din 19.12.2008; nr.11 din 19.12.2008; nr.7 din 16.01.2009; nr.2 din 12.08.2008; nr.1 din 12.08.2008; nr.45 din 12.08.2008, în baza cărora a primit în rate creditul în sumă de 500000 lei pe un termen de 36 luni.

Prin acțiunile sale Jernocletov Valentina, în temeiul documentelor oficiale false, pe care le-a confecționat, deținut și folosit, a obținut credite în sumă totală de 875000 lei, prin ce a cauzat BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA, BC „Victoriabank” SA, „Banca de Economii” SA și „Moldindconbank” SA, daune în proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, partea civilă „Banca de Economii” SA, partea vătămată Apostol Parascovia și avocatul Odobescu Ghenadie în numele inculpatei Jernocletov Valentina, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Jernocletov Valentina să fie condamnată în baza art. 238 Cod penal, la 4 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumulul parțial al pedepselor aplicate să-i fie stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că inculpata Jernocletov V. în realizarea scopului de dobândire a creditelor prin înșelăciune pe numele diferitor persoane fizice și Întreprinderilor Individuale a falsificat un număr impunător de documente oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligații, prin care se demonstrează intenția inculpatei de a-și atinge cu orice preț scopul infracțional, în cadrul ședinței instanței de fond Jernocletov V. vina în comiterea infracțiunilor incriminate nu a recunoscut-o și a refuzat de a da declarații, însă instanța de judecată necățînd la aceasta i-a stabilit o pedeapsă prea blîndă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

- partea civilă „Banca de Economii” SA, casarea sentinței în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, cu încasarea în beneficiul instituției bancare a prejudiciului cauzat în mărime de 1 018390,77 lei;

- partea vătămată Apostol Parascovia, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu stabilirea unei pedepse mai aspre, sub formă de închisoare. În motivarea apelului a invocat că, în cadrul ședinței de judecată au fost aduse suficiente probe care demonstrează faptul că Jernocletov V. a săvîrșit acțiuni intenționate cu scopul dobîndirii creditelor bancare prin înșelăciune, unde a confecționat,

deținut și folosit documente oficiale false în scopul obținerii unor credite pe numele ÎI" Apostol P." în sumă de 620000 lei. Astfel, reieșind din argumentele menționate consideră că inculpatei urmează să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de privațiune de libertate.

- avocatul Odobescu Gh. în numele inculpatei Jernocletov V., casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii. Consideră că sentința de condamnare este o copie a actului de învinuire, fără ca probele prezentate să fie apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității potrivit art. 101 Cod de procedură penală. Potrivit rapoartelor de expertiză grafologică nr. 502, 578-588 din 22 martie 2011, documentele aferente contractelor de credit încheiate de Fulga S., Apostol P., Bodarev O. au fost falsificate de inculpată, însă cu nimic nu este probat falsul în documentele analogice, întocmite pentru primirea creditelor bancare din numele lui Apostol P. în contractele de credit nr. 958 din 20.12.2007, nr. 144 din 16.02.2008, nr. 72 din 11.08.2008, contractul de cesiune a fluxului mijloacelor financiare și planul de monitorizare a creditului din 11.08.2008.

Învinuirea adusă lui Jernocletov V. pe episoadele lui Bodarev O., Babii V., Catan T. și Ceaban N. nu au suport probant, iar instanța de judecată neîntemeiat a condamnat-o în această parte. La fel, consideră că pe episoadele de falsificare a documentelor din numele lui Bodarev Olga, care este sora inculpatei, Jernocletov V. este condamnată ilegal, atît timp cît Bodarev O. nu a depus careva declarații, prin care s-ar afirma sau infirma învinuirea adusă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul SA „Banca de Economii” în latura civilă, și au fost admise în parte apelurile procurorului, părții vătămate Apostol P. și cel al avocatului Odobescu Gh. în numele inculpatei Jernocletov V. în latura penală, casată sentința Judecătoriei Edineț din 28 februarie 2012 cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Jernocletov Valentina a fost condamnată în baza art. 238 Cod penal, la 4 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit.d) Cod penal, la 2 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a conchis că vina inculpatei în baza art. 238 Cod penal, pe episoadele de dobândire prin înșelăciune a creditelor bancare prin încheierea frauduloasă a contractului de credit nr. 72 din 12.08.2008 din numele ÎI „Apostol P.”; din numele ÎI „Fulga”; a contractelor de credit nr. 379 din 20.07.2008 și respectiv nr. 101146 din 16.07.2008 din numele Bodarev Olga și a contractului de credit nr. 282/08 din 25.03.2008 din numele Ceban Nicolae a fost integral dovedită prin raportul de expertiză grafologică, potrivit căreia semnăturile din numele persoanelor respective, incluse în conținutul contractelor de credit și documentele aferente, au fost efectuate nemijlocit de Jernocletov Valentina, fapt ce-i demonstrează interesul personal și material în dobândirea cu înșelăciune a creditului. Pe episodul de dobândire a creditului în sumă de 500000 lei din numele „Apostol P.” și în sumă de 30000 lei pe numele Bodarev Olga, personal inculpata a semnat ordinele de eliberare a numerarului. Necătînd la faptul că Jernocletov V. nu recunoaște primirea creditului bancar din numele surorii sale Bodarev O. în sumă de 30000 lei, semnarea de către ultima a ordinului de primire a numeralului, confirmă vinovăția ei în această parte. Referitor la contractele de credit încheiate din numele ÎI „Fulga” și Ceaban Nicolae, acestea au fost recunoscute de către inculpată la judecarea cauzei în ordine de apel.

La fel, instanța de apel a menționat că învinuirea adusă lui Jernocletov V. pe episoadele de dobândire prin înșelăciune a creditului bancar din numele lui Bodarev Oleg în baza contractului de credit nr. 73 din 25.07.2007 încheiat cu BC „Fincombank” SA în sumă de 30000 lei; - Babii Vasile în baza contractului de credit nr. 76 din 30.07.2007 încheiat cu BC „Fincombank” SA în sumă de 30000 lei; Catan Tatiana în baza contractului de credit nr. 112 din 27.11.2007 încheiat cu BC „Fincombank” SA în sumă de 30000 lei; - Apostol Parascovia în baza contractului de credit nr. 958 din 20.12.2007 încheiat cu BC „VictoriaBank” SA în sumă de 30000 lei și Ceaban Nicolae în baza contractului de credit nr. 114 din 16.02.2008 încheiat cu BC „Fincombank” SA în sumă de 30000 lei, nu și-a găsit confirmare prin careva date. Consemnarea de către inculpată a actelor premergătoare întocmirii contractelor de credit, nu poate servi temei de acuzare în primirea mijloacelor bănești, în timp ce din declarațiile persoanelor audiate s-a constatat că Jernocletiv V. a acționat în comun cu

persoanele responsabile din cadrul instituțiilor bancare, rămânând dubii, referitor la persoana care a primit mijloacele bănești.

Referitor la episodul de dobândire prin înșelăciune a creditului bancar din numele lui Voloșanovici Vladimir, inclus în învinuirea inculpatei în baza art. 238 Cod penal, instanța a menționat că probe care ar confirma încasarea de către inculpată a banilor în sumă de 30000 lei, la fel nu au fost obținute, iar prin rapoartele de expertiză nr. 502, 578-588 din 22 martie 2011, expertul n-a putut constata cine a executat semnătura din numele lui Voloșinovschi Vl. pe contractul de credit nr. 45 din 30.05.2007 și pe ordinul de liberare a numerarului, iar în cererea anchetă lipsește semnătura persoanei.

Astfel, instanța de apel constatând lipsa probelor ce ar demonstra vinovăția lui Jernocletov Valentina în dobândirea prin înșelăciune a creditelor pe 7 episoade de învinuire în baza art. 238 Cod penal, a conchis necesitatea excluderii lor din învinuirea formulată în rechizitoriu, or condamnarea acesteia nu poate fi bazată pe presupuneri, iar dubiile ce nu pot fi înlăturate prin aplicarea corectă a legii procesuale, în conformitate cu art.8 CPP, urmează a fi interpretată în favoarea inculpatei.

Totodată, Colegiul a conchis ca fiind dovedită vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit.d) Cod penal – falsul în documentele oficiale, care acordă dreptul de a beneficia de credit bancar.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel au contestat-o cu recurs ordinar procurorul și partea vătămată Apostol Parascovia, care au solicitat:

- procurorul, invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel într-un alt complet de judecată. În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel excluzând din învinuirea lui Jernocletov V. episoadele de dobândire a creditului bancar pe numele lui Bodarev O., Babii V., Catan T., Apostol P., ÎI" Apostol P.", Ceaban N. a indicat că învinuirea nominalizată nu și-a găsit confirmare prin careva date obiective și anume acuzarea nu a prezentat probe ce ar demonstra primirea nemijlocită de către inculpată a sumelor de bani prin semnarea contractelor de credit și a ordinelor de eliberare a numerarului. Iar faptul că inculpata a semnat actele premergătoare întocmirii contractelor de credit nu confirmă că anume aceasta a primit mijloacele bănești.

Prin urmare, concluzia instanței de apel este neîntemeiată, din motiv că există probe directe că anume inculpata dispunea de actele părților

vătămate, ultima avea legătură directă cu ei și tot ea a prezentat actele părților vătămate la instituțiile bancare, în baza cărora au și fost luate credite de către inculpată.

În ședința instanței de fond acuzatorul de stat a prezentat explicațiile date de Jernocletov V. conducerii BC „FinComBank”, în care ea, personal menționează că recunoaște contractarea din numele lui Bodarev Ol., Babii V., Catan T., ÎI „Apostol P.”, Ceban N. și Voloșanovici V., precum și recunoaște primirea banilor conform acestor contracte de credit, obligându-se de a restitui sumele bănești primite în termeni cât mai restrânși.

La fel, prin răspunsul administrației BC „FinComBank”, privind graficul rambursării creditelor obținute cu indicarea sumelor achitate de către Apostol P., Ceban N., Voloșanovici V., Babii V., Catan T., Bodarev O. se confirmă achitarea parțială a creditelor. Însă, de către persoanele nominalizate mai sus, este negat solicitarea și primirea a unui credit, însă acestea sunt achitate de către Jernocletov V.

Totodată, instanța neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, precum nici nu a argumentat aplicarea normei date. Instanța de apel a ignorat faptul că inculpata în realizarea scopului de dobândire a creditelor prin înșelăciune pe numele diferitor persoane fizice și a Întreprinderilor Individuale a falsificat un număr mare de documente oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligații, prin care se denotă intenția de a-și atinge cu orice preț scopul infracțional.

– partea vătămată, Apostol P., invocând prevederile art. 427 - 430 Cod de procedură penală, casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel neîntemeiat a exclus din învinuire episodul de dobândire frauduloasă a creditului prin falsificarea actelor, inclusiv a contractului nr. 72 încheiat între ÎI „Apostol P” și SA „Banca de Economii”, totodată, i-a aplicat o pedeapsă prea blândă pentru infracțiunile comise, iar pentru asigurarea scopului legii penale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatei, cât și din partea altor persoane este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre privativă de libertate, care ar fi una echitabilă în raport cu fapta comisă.

7. Judecând recursurile ordinare declarate și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul procurorului

În conformitate cu prevederile art. 421 Cod de procedură penală, raportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în

dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, procurorul fiind în drept să declare recurs ordinar, atît în latura penală, cît și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărîrilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Termenele în procesul penal sunt intervale de timp înăuntrul sau după epuizarea cărora pot fi îndeplinite acte și măsuri procesuale conform prevederilor prezentului cod.

Potrivit art. 230 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 06 martie 2013, în prezența procurorului Costaș Valentina, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.263- verso, vol. III).

Din materialele cauzei, rezultă că decizia motivată a fost pronunțată la 22 martie 2013, unde tot la aceeași dată a fost înmînată participanților la proces, inclusiv procurorului Costaș Valentina, (f.d.288, vol. III).

Totodată, potrivit datei de pe ștampila de înregistrare a recursului ordinar în Curtea Supremă de Justiție cu nr. de intrare 3503 (f.d.299, vol. III), recursul declarat de către acuzatorul de stat a fost depus la 24 aprilie 2013.

Prin urmare, în conformitate cu cele menționate, Colegiul reține că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Astfel, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

În cazul atacării hotărîrilor judecătorești de către procuror cu apel, recurs, recurs ordinar sau recurs în anulare, momentul depunerii acestor contestații se consideră data la care a fost trecut în registrul de intrare a

actelor în cancelaria instanței de judecată, prevederi stipulate în alin. (2) art. 232 Cod de procedură penală.

Această concluzie este în concordanță cu explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 19) al Hotărârii nr. 12 din 24 decembrie 2012, „Cu privire la unele chestiuni ce vizează participarea procurorului la judecarea cauzei penale”, conform cărora, modalitatea depunerii apelului, recursului pentru procuror, diferă de cea exercitată de celelalte părți în proces, care pot depune actul procedural inclusiv la oficiul poștal prin scrisoare recomandată, însă pentru procuror se va lua în considerație data la care apelul sau recursul a fost trecut în registrul de intrare a actelor instanței de judecată și nu în registrul de ieșire a actelor procuraturii sau data expedierii de la oficiul poștal.

Revenind la cauza penală ce face obiectul recursului, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar în speță se împlinește la data de 21 aprilie 2013, care este o zi nelucrătoare (duminică).

Potrivit art.231 alin. (5) Cod de procedură penală, dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. Astfel, că ultima zi de depunere a recursului este următoarea zi lucrătoare luni, 22 aprilie 2013. Dat fiind faptul că ultima zi de depunere a recursului a fost sfârșitul zilei de 22 aprilie 2013, iar procurorul l-a depus la data de 24 aprilie 2013, se concluzionează că recursul procurorului este depus peste termen.

În același context Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin hotărârea în cauza Ghirea vs Moldova din 26 iunie 2012 (cererea nr. 15778/05), a constatat că a avut loc violarea articolului 6 § 1 din Convenție, unde s-a menționat că, este incontestabil că perioada de atac începe să curgă atunci când instanța de judecată a informat părțile despre faptul că sentința este motivată. În speță, instanța națională a suspendat termenul de atac în favoarea statului, deoarece procurorul responsabil de caz a fost în concediu. În acest sens Curtea a notat că, reclamantul a fost dezavantajat față de acuzare, care putea extinde termenul legal de prescripție.

Curtea reiterează că principiul egalității armelor – care reprezintă unul din elementele noțiunii mai largi a procesului echitabil - presupune ca fiecare parte beneficiază de o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cazul, în condițiile care nu ar pune-o într-un dezavantaj substanțial în raport cu cealaltă parte.

În continuare, Curtea a constatat că, interpretarea oferită de către instanțele judecătorești naționale prevederilor legale aplicabile în această cauză a avut un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor

juridice, garantat de articolul 6 al Convenției, deoarece interpretarea oferită de către instanțele judecătorești naționale a permis statului, care a fost reprezentat de către procuror, să declare un apel în pofida expirării termenului de prescripție.

Așadar, Colegiul penal, în urma examinării hotărîrii menționate și a actelor cauzei, conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către procuror a expirat, și prin urmare recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

Cu referire la recursul părții vătămate Apostol Parascovia:

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurenți și este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cererea de recurs trebuie să conțină conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, așa cum prevede art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

Din textul recursului declarat de partea vătămată Apostol Parascovia reiese că prevederile legii procesual penale nu au fost respectate de către recurentă, care n-a invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar prevăzute în art.427 alin.(1) Cod de procedură penală.

Astfel, recurenta nu invocă nici un temei din cele prevăzute în dispoziția art.427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Totodată, Apostol Parascovia, solicită reaprecierea stării de fapt a cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatei să-i fie numită o pedeapsă privativă de libertate.

Deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sînt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază, astfel recurenta nu a respectat aceste cerințe.

Prezența circumstanțelor nominalizate, permit instanței de recurs să concluzioneze asupra respingerii ca inadmisibil a recursului declarat, pe

motiv că acesta nu corespunde cerințelor de conținut, prevăzute în art. 430 pct.5) Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș și de partea vătămată Apostol Parascovia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2013, în cauza penală în privința lui *Jernocletov Valentina Fiodor*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 24 decembrie 2013, orele 09³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Constantin Alerguș

Andrei Harghel

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu